

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 4. Utrùm ex unione hypostatica resultarit persona composita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

RESPENSIO II.

Unio hypostatica est unionum maxima in ratione doni.

Prob. 1. ex S. Augustino, lib. de prædestinatione Sanctorum, cap. 15. ubi ait: *Ipsa est illa ineffabiliter facta hominis a Deo Verbo susceptio singularis, ut Filius Dei & filius hominis simul, & filius hominis propter susceptum hominem, & Filius Dei propter suscipientem unigenitum Deum, veraciter & propriè diceretur ... prædestinata est ista natura humana tanta & tam celsa & summa subiectio, ut quò attolleretur altius, non haberet: sicut pro nobis ipsa divinitas, quousque se deponeret humilius, non habuit.*

Prob. 2. ratione. Quia humanitas per hanc unionem hypostaticam, esse divinum tam perfectè participat, quàm participari potest à creatura, & perfectius participat, quàm participari possit quacunque alia ratione possibili: nam vi huius unionis, persona divina est persona humanitatis, adeoque persona divina est humanitatis complementum quoddam substantiale, & ab ea participatur substantialiter, quo nihil excellentius & sublimius creatura potest contingere.

Obj. Visio beatifica est quid perfectius unione hypostatica. Nam per hanc unionem sola Verbi persona coniungitur humanitati: per beatificationem verò visionem tota essentia divina cum tribus personis coniungitur beato. Ergo, &c. *R. neg. ant. Ad prob. R.* Totam essentiam cum omnibus personis beato coniungi per visionem, sed accidentaliter tantum & intentionaliter: at per unionem hypostaticam persona Verbi substantialiter coniungitur humanitati, hoc ipso quòd vi huius unionis Verbum sit substantia humanitatis, quod longè perfectius est intensivè.

Dices 1. Unio hypostatica humanitati tribuit tantum, ut in Verbo subsistat. At visio tribuit ei, ut beata sit. *R.* unionem hypostaticam utrumque tribuere humanitati Christi, nempe & ut subsistat in Verbo, sicque verè ac propriè sit natura illius, & ut beata sit. Primum tribuit proximè & immediatè, secundum verò consequenter: nam humanitati, Verbo secundum hypostaticam unità, debetur & quidem instruitur visio beatifica.

Dices 2. Unio hypostatica est in entitate naturalis, cum sit purus essendi modus humanitatis. At visio beatifica in entitate supernaturalis est. Ergo, &c. *R. neg. min.* Cum enim visio beatifica sit etiam purus modus intellectus beati, per lumen gloriæ elevati, & se ipso ac sine entitate superaddita, clarè intueris Deum sibi intimè præsentem, est etiam in entitate naturalis: cum entitas intellectus sit ejus entitas, adeoque quoad modum tantum supernaturalis est, quatenus intellectum clarè intueri Deum præsentem, vires omnes, omnemque exigentiam naturæ superat: sicut produci & conservari naturam humanam dependent à proprietate relativa Verbi tanquam sustentativo formali, superat naturæ vires omnes, omnemque illius exigentiam: unde simpliciter supernaturalis est modus ille, quo humanitas in Verbo existit, & in quo consistit unio hypostatica.

RESPENSIO III.

Unio hypostatica est unionum maxima quoad vim unendi.

Prob. Quia revera vim habet unio hypostatica perfectè coniungendi extrema, ab invicem infinitè distantia, divinitatem scilicet & humanitatem; ita ut divinitas & humanitas sint unum in persona: sic enim inter se connectuntur, ut una sit persona utriusque, & ideo eadem persona sit Deus & homo.

Confirm. Ita unio hypostatica coniungit humanitatem cum Verbo, licet infinitè distent ab invicem in perfectione, ut humanitas tam verè ac propriè sit natura Verbi, quàm divinitas, & per humanitatem tam verè ac propriè Verbum sit homo, quàm Deus est per divinitatem: unde sicut omnia attributa divinitatis, & operationes ejus ad extra sunt verè ac propriè Verbi, ita omnia attributa humanitatis, & omnes ejus actiones ac passionés, sunt verè ac propriè Verbi: quare Verbum verè ac propriè habet oculos, manus, &c. verè ac propriè videt, tangit, & verè ac propriè claudit, detarigatur, &c.

Ita Angelicus Doctor opusculo 3. cap. 6. ubi ait: *qualibet partes humane nature ipsius Filii Dei dici possunt Deus, & quicquid agit, vel patitur, quelibet pars nature humane in Filio Dei, potest attribui unigenito Dei Verbo: unde non inconvenienter dicimus animam & corpus esse Filii Dei, sed & oculos, & manus, & quod Filius Dei corporaliter videat per oculi visionem, & audit per aures auditum, & sic de aliis, quæ paribus anima vel corporis convenire possunt.*

Porro humanitas tam propriè Verbi natura est, quàm divinitas, cum duplici discrimine. Nam 1. divinitas est natura Verbi, & Verbum per illam est Deus, propter illius identitatem cum Verbi proprietate relativa; humanitas verò est natura Verbi, & Verbum per illam est homo propter illius cum eadem Verbi proprietate relativa unionem. 2. Divinitas, ut modificata per proprietatem relativam Verbi, constituit Verbum simpliciter seu in esse Verbi, & ita est primum esse Verbi; humanitas verò cum eadem Verbi proprietate relativa hypostaticè unita, constituit Verbum cum addito, seu Verbum esse hominis, & ita solum est secundum & adventitium esse Verbi, quo proinde sublato, Verbum non desineret simpliciter, sed tantum desineret esse homo: at sublata per impossibile natura divina, Verbum simpliciter desineret.

Quæres, utrum unio hypostatica sit etiam omnium maxima quoad firmitatem? *R. negativè*: nam si esset omnium quoad firmitatem maxima, certè quia dissolvi non potest ab ullo agente naturali. At hæc ratio non valet: sunt enim etiam alie uniones, quæ à nullo agente naturali dissolvi possunt, qualis est unio quantitatis radicalis cum materia.

Quæres iterum, an fuerit aliqua dispositio prævia ad unionem hypostaticam?

R. negativè. Ratio est, quia una & eadem indivisibiliter actione, & pro eodem instanti etiam rationis humanitas fuit producta & Verbo unita; cum producta fuerit dependenter à Verbo ut formali sustentativo, sic ut pro nullo instanti etiam rationis prius extiterit, quàm à Verbo sustentaretur, eique innumeretur, ac proinde prius, quàm inexistere Verbo ut supposito.

ARTICULUS IV.

Utrum ex unione hypostatica resultarit persona composita?

Solet sic proponi hæc quæstio, utrum composita sit persona Christi; circa quod plures sunt sententiæ. Prima est antiquiorum Theologorum, ut Magistri sententiarum, sancti Thomæ, sancti Bonaventuræ, Scoti, Durandi, &c. & docet personam Christi non esse compositam compositione absoluta; quam compositionem Durandus, lib. 3. dist. 6. qu. 3. in O. appellat compositionem huius ex his, quia ex componentibus resultat aliquod tertium, sicut v.g. ex corpore & anima rationali resultat homo. Secunda sententia, quæ est modernorum Theologorum, affirmat personam Christi sic esse compositam, ita ut secundum illos, persona Christi sit tertium aliquod totum substantiale, resultans ex Verbo & humanitate. Tertia sententia, quæ est recentioris, quodam modo media est, & distinguit Christum à persona Christi, asseritque Christum quidem compositum esse compositione absoluta, personam verò Christi nonnisi impropiè esse compositam.

RESPENSIO I.

Persona Christi non est absolute composita ex divinitate, vel, si vis, ex personalitate Verbi & humanitate: ita ut persona Christi sit aliquid tertium, resultans

trans ex divinitate, aut ex personalitate Verbi & humanitate: sicut homo, v.g. est aliquid resultans ex corpore & anima.

Prob. 1. Auctoritate veterum Scholasticorum, pro quibus omnibus hic nobis sufficit Doctor Angelicus, qui in 3. sententiarum dist. 1. qu. 1. art. 1. in O. Primo distinguit triplicem modum unionis. Dicendum, inquit, quod unio aliquorum duorum, vel trium, potest esse tripliciter: uno modo, secundum quod aliqua non uniuntur ad invicem, nisi per conjunctionem eorum in aliquo uno; quadam vero uniuntur & converso per conjunctionem eorum ad invicem, & in aliquo uno, quod ex eorum conjunctione constituitur, quadam vero per conjunctionem eorum adinvicem, sed non in aliquo uno, quia ex eorum conjunctione nihil resultat.

Secundo, triplicem hunc unionis modum exponit in exemplis. Primum horum, inquit, contingit quatuor modis, quia vel illud unum, in quo coniunguntur, est idem numero: sicut duo brachia coniunguntur in uno pectore, vel duo rami qui se non tangunt, nisi in uno trunco... quae vero iunguntur ad invicem & in aliquo uno, ex eorum conjunctione constituto, sunt sicut materia & forma, quia forma coniungitur materiae, ut perfectio eius, & ambe coniunguntur in natura communi: & simile est de partibus quantitativis, continuatis ad invicem, ita quod ex eis proveniat aliquid totum, in quo due partes conveniant. Et vero quae uniuntur ad invicem, & non in aliquo uno, sunt sicut accidens & subiectum, ex quibus non efficitur unum per se, cuius subiectum & accidens partes dici possint.

Tertio, advertit, nullum ex his tribus modis hypostatice unioni convenire ex toto, sed aliquos ex parte tantum. Et quia, inquit, ut dicit Hilarius, comparatio terrenorum ad Deum nulla est, nec exemplum sufficiens rebus divinis ratio humana praestabit, sciendum est, quod nullus istorum modorum competit ex toto ineffabili unioni, quia Deus homini unitus est. Sed tamen aliqui istorum modorum, quantum ad aliquid, representant illum modum unionis.

Denique explicat asserit, primum & tertium modum unionis aliquatenus, secundum vero nullo pacto Deo convenire: sic enim prosequitur: Sciendum est ergo, quod modus istis, quo aliqua coniunguntur ad invicem, ut ex eis aliquid tertium resultet, omnino non potest Deo convenire, quia duo, quae coniunguntur secundum hunc modum, se habent ad tertium ut partes. Ratio autem partis, sicut & imperfecti, penitus a Deo removetur. Primum vero modum & tertium quantum ad aliquid, possibile est Deo convenire. Quod

Ostendit sic: In incarnatione enim, inquit, ex parte assumptis duo possunt considerari, scilicet persona, & natura. Si autem consideremus personam assumptam, sic coniungitur humana natura assumpta, tertio modo conjunctionis, quia persona divina sit persona huius naturae humanae, sed ex his duobus non resultat aliquid tertium: sicut nec etiam in Socrate ex persona eius & natura non fit aliquid tertium, sed persona eius in humana natura subsistit. Si autem consideremus naturam assumptam, sic conjunctio eius ad naturam humanam est secundum modum primum conjunctionis, in quantum due naturae in una persona conveniunt, quae in naturalibus proprietatibus nihilominus distinctae sunt: & ideo incarnatio insertioni comparatur. Sicut enim in insertione in eodem trunco, in quo erat unus ramus per naturam, sit ramus alius per insertionem: ita in eadem persona, in qua naturaliter erat divina natura, est per unionem humana natura.

Itaque ex Angelico Doctore, neque divinitas, neque Verbum unitur cum humanitate, iuxta secundum unionis modum; ita ut ex divinitate, vel Verbo & humanitate, resultet aliquid tertium, seu aliquid totum substantiale, sicut resultat ex materia & forma unitis: sed solum divinitas unitur humanitati secundum primum modum unionis, quatenus cum humanitate in

Simonnet Theol. Tom. II.

una persona convenit, sicut in uno trunco conveniunt duo rami; vel, si vis, quatenus in una persona, in qua erat naturaliter divinitas, est per unionem humanitas; sicut in uno trunco, in quo erat naturaliter unus ramus, sit alius ramus per insertionem; unde incarnatio insertioni comparatur.

Persona vero Verbi unitur humanitati secundum tertium modum unionis, sicut subiectum unitur accidenti, quatenus sicut per unionem accidentalem subiectum fit subiectum accidentis, & accidens fit accidens subiecti, sic tamen ut ex utroque non resultet aliquid tertium: ita per unionem substantialem persona Verbi fit persona naturae humanae, & natura humana fit natura personae Verbi; sic tamen ut non resultet aliquid tertium ex persona Verbi & humana natura, sicut etiam v.g. in Socrate non fit aliquid tertium ex persona eius, & natura humana, sed solum persona eius in humana natura subsistit.

Doctrinam hanc luculenter exponit etiam sanctus Doctor opusculo 2. cap. 211. Quia, inquit, persona, hypostasis, & suppositum designant aliquid integrum, si divina natura in Christo est ut pars, & non ut aliquid integrum, sicut anima in compositione hominis, una persona Christi non se teneret tantum ex parte naturae divinae (subsistentis in Verbo) sed esset quoddam constitutum ex tribus, sicut & in homine persona, hypostasis, & suppositum est, quod ex anima & corpore constituitur. Sed quia divina natura (in Verbo subsistens) est aliquid integrum, quod sibi assumpsit per quendam ineffabilem unionem humanam naturam, persona se tenet ex parte divinae naturae (in Verbo subsistentis) & similiter hypostasis & suppositum: anima vero & corpus trahuntur ad personalitatem personae divinae, ut sit persona Filii Dei, sicut etiam persona filii hominis, & hypostasis, & suppositum.

Doctrinam hanc illustrat exemplo in hunc modum: Potest autem, inquit, huiusmodi exemplum aliquale in creaturis inveniri; subiectum enim & accidens non sic uniuntur, ut ex eis aliquid tertium constituitur, sed est integrum quoddam, quod est persona, hypostasis, & suppositum: accidens autem trahitur ad personalitatem subiecti, ut sit persona eadem hominis & albi, & similiter eadem hypostasis, & idem suppositum. Sic igitur secundum similitudinem quandam, persona, hypostasis, & suppositum Filii Dei est persona, hypostasis, & suppositum humanae naturae in Christo. Ex quibus sic concludit sanctus Doctor: Patet igitur ex praemissis, quod in Christo non est alia persona nisi aeterna, quae est persona Filii Dei, nec alia hypostasis, aut suppositum: unde cum dicitur, hic homo, demonstrato Christo, importatur suppositum aeternum.

Itaque ex sancto Thoma, Verbum est in Christo aliquid integrum, aliquid totum, & non pars, seu extremum componens. Item persona Christi se tenet tantum ex parte Verbi, & non est aliquid constitutum ex tribus, Verbo scilicet, corpore, & anima; sicut in homine persona ex corpore & anima constituitur. Item per unionem hypostatice corpus & anima trahuntur ad personalitatem Verbi, ut sicut est persona Filii Dei, ita sit persona filii hominis, non vero ut ex eo & corpore cum anima componatur nova aliqua persona.

Item sicut subiectum & accidens non sic uniuntur, ut ex eis aliquid tertium constituitur, sed accidens, puta albedo, per unionem accidentalem trahitur ad personalitatem hominis cui unitur, ut sit persona eadem hominis & albi: ita per similitudinem quandam, vi unionis hypostatice, humanitas trahitur ad personalitatem Verbi, non ut sit tertium aliquid ex eis constitutum, sed ut sit persona eadem Filii Dei & hominis; unde sit, ut qui antea erat Deus tantum, iam sit Deus & homo. Denique in Christo non alia persona est, nisi aeterna, quae est persona divina Verbi; & cum, demonstrato Christo, dicitur, Hic homo, importatur suppositum aeternum, nempe Verbum, non vero novum aliquid suppositum, ex Verbo & humanitate constitutum.

II 4

Prob. 2.

Prob. 2. Ratione sancti Thomae, & aliorum veterum Doctorum. Si persona Christi est aliquid tertium, constitutum ex Verbo & humanitate, Verbum est pars illius personae. Atqui implicat Verbum esse partem; nam pars multiplicem imperfectionem essentialiter involvit. Ergo, &c. Minorem admittunt adversarii, sed negant sequelam maioris; pro quo distinguunt inter extremum componens & partem, asseruntque ex maiore sequi tantum, quod Verbum sit extremum componens cum humanitate personam Christi, non autem quod sit illius pars. Sed contra est, quia manifestum videtur ex terminis, extremum componens, quā tale, esse essentialiter partem, atque ita distinctionem adversariorum esse merum effugium.

Et verò si persona Christi est aliquid tertium ex Verbo & humanitate constitutum, Verbum non unam tantum, sed omnes, aut ferè omnes partis imperfectiones habet, ut facile potest ostendi. Nam 1. Verbum etiam substantialiter ab alio extremo componente, nempe ab humanitate, complebitur in ordine ad constituendum illud tertium, sicut vicissim humanitas ab ipso Verbo: quemadmodum corpus & anima se mutuo complent in ordine ad constituendum illud tertium quod ex eis resultat, nempe homo: impossibile enim est, quod duo extrema constituent aliquid tertium substantiale, quin se mutuo compleant substantialiter in ordine ad illud constituendum. Unde

2. Verbum post incarnationem desinet esse aliquid in se totum & integrum: illud enim desinet esse in se totum & integrum substantiale, quod ulterius ab alio substantialiter, in ordine ad constituendum aliquid tertium substantiale, completur, ut patet in gutta aquae, quae separata ab omni alia, est aliquid totum & integrum; unita verò alteri guttæ desinet esse aliquid totum & integrum, quia à gutta illa, cui unitur, completur substantialiter in ordine ad constituendam tertiam guttam. Similiter anima rationalis, quae separata à corpore, secundum probabilissimam sententiam, est aliquid in se totum & integrum, non est aliquid in se totum & integrum, unita corpori; quia ab illo substantialiter completur, sicut & illud substantialiter complet in ordine ad constitutionem alicujus tertii substantialis, quod est homo. Hinc

3. Verbum post incarnationem desinet esse persona, quia desinet esse aliquid in se totum & integrum. Item Verbum dependebat ab humanitate in ordine ad constituendam personam Christi: nam revera constituet illam dependentem ab humanitate. Item persona Christi erit quoddam totum respectu Verbi, sicut respectu humanitatis: aliquid enim tertium, ex duobus unitis constitutum, est necessariò totum respectu illorum: atque ita Verbum se habebit ad personam Christi, ut contentum ad continens, & habitum ad habens. Item, Verbum non erit suum, nec sui juris, sed alterius, nempe tertii, ex eo & humanitate constituti. Denique Verbum ager ut quo tantum; tertium verò, ex eo constitutum, ager ut quod, cujus proinde Verbum erit instrumentum.

Confirm. Quia 1. si persona Christi esset aliquid tertium, ex Verbo & humanitate constitutum, certè illud tertium simpliciter inciperet esse; sicut homo hodie constitutus ex anima & corpore, sive per possibile, sive per impossibile existentibus ab aeterno, simpliciter inciperet esse. Atqui si persona Christi simpliciter inciperet esse, esset persona simpliciter temporanea, quod falsum est, & absurdum. Ergo, &c. Hæc ratio est S. Bonaventuræ in 3. dist. 6. art. 1. qu. 2.

2. Si persona Christi est aliquid tertium constitutum ex Verbo & humanitate, Verbum non est persona Christi: nam extremum componens non est compositum, sed pars illius; sic anima non est homo, sed illius pars. Item Verbum non est homo: nam unum extremum componens non denominatur à corpore. Sed hæc sunt falsa, & absurda. Ergo persona Christi non

est aliquid, ex Verbo & humanitate constitutum, adeoque composita non est compositione absoluta.

RESPONSIO II.

Persona Christi censeri tamen debet, & simpliciter dici composita.

Ita sentit D. Thomas hic q. 2. a. 4. in O. & probatur 1. ex Patribus, pro quibus omnibus hic unus erit sanctus Damascenus, lib. 3. orthodoxæ fidei, cap. 7. ubi ait: *Incarnatus est igitur (Filius Dei) assumptis massæ nostræ primitiis, hoc est, carne una cum anima ratione & intelligentia prædita; ita ut ipsa Dei Verbi hypostasis carni hypostasis existeret, compositaque facta sit Verbi persona, quæ prius simplex erat; composita, inquam, ex duabus perfectis naturis, nempe divinitate & humanitate.* 2. Auctoritate Conciliorum, pro quibus omnibus hic erit quintum generale collatione 8. can. 4. ubi anathematizantur ii, qui non consentunt unitatem Dei Verbi ad carnem animatam anima rationali & intellectuali, secundum compositionem, sive secundum subsistentiam factam esse, & idèò unam ejus subsistentiam compositam, qui est Dominus noster Jesus Christus.

Prob. 3. ratione. Nam re ipsa persona Christi composita est secundum rationem subsistendi: ea enim persona rectè dicitur composita secundum rationem subsistendi, quæ subsistit in pluribus naturis; sicut ea rectè dicitur simplex secundum rationem subsistendi, quæ in una tantum natura subsistit. Ita ratiocinatur S. Thomas hic q. 2. a. 4. in O. *Dicendum, inquit, quod persona sive hypostasis Christi dupliciter potest considerari: uno modo secundum illud quod est in se, & sic est omnino simplex, sicut & natura Verbi. Alio modo secundum rationem personæ vel hypostasis, ad quam pertinet subsistere in aliqua natura; & secundum hoc, persona Christi subsistit in duabus naturis. Unde licet sit ibi unum subsistens, est tamen ibi alia & alia ratio subsistendi, & sic dicitur persona composita, in quantum unum duobus subsistit.*

Præterea, quod eodem redit, persona Christi composita est secundum primum modum unionis de quo supra: nam duæ naturæ, divina & humana, in ea conveniunt. Atqui duæ naturæ in una persona convenientes, rectè dicuntur eam componere. Hanc autem compositionem sanctus Thomas articulo proximè citato ad 2. vocat compositionem ratione numeri, hoc est, ratione plurium distinctorum, in uno & eodem concurrentium.

Denique, persona Christi composita est secundum tertium modum unionis, de quo supra. Nam natura humana per unionem hypostaticam fit natura personæ Verbi, sicut accidens per unionem accidentalem fit accidens subjecti: unde sicut accidens rectè dicitur componere subjectum, cujus fit accidens; ita natura humana rectè dicitur componere personam Verbi, cum fiat natura illius; rectè, inquam, dicitur componere personam Verbi, seclusis imperfectionibus, quæ comitantur compositionem subjecti per accidens.

Dices. Compositiones illæ omnes sunt improprie tantum compositiones. R. eas revera ita appellari à sancto Bonaventura, & ab aliis antiquioribus: sed melius cum S. Thoma, eas dicimus proprias compositiones: quamvis maximè propria & strictissima compositio dicenda esse videatur sola compositio absoluta; quam compositionem hujus ex his vocat Durandus, quia vi illius, aliquid tertium resultat ex pluribus unitis. Cum autem hæc compositio sola involvat essentialiter multas imperfectiones in componentibus, hæc Deo repugnat.

Quæres, quid sentiendum sit de Christo? R. de Christo idem sentiendum esse, quod de persona Christi. Ratio est, quia à recentiore quodam perperam distinguitur persona Christi à Christo: neque enim persona Christi à Christo plus distinguitur, quam v.g. persona Petri à Petro. Et verò quid est Christus, nisi Verbum homo, Verbum subsistens in natura divina & humana? At Verbum homo, Verbum in natu-

natura divina, & humana subsistens, est ipsissima Christi persona.

ARTICULUS V.

Proponuntur objectiones contra primam responsionem, & solvuntur.

Objicies 1. Concilium generale quintum can. 4. ubi definitur, unionem hypostaticam factam fuisse secundum compositionem, & ipsam personam Christi compositam esse. *Resp.* Non negamus unionem in Christo factam esse secundum compositionem, & ipsam Christi personam compositam esse ex duabus naturis: sed solum negamus, unionem illam factam esse secundum compositionem absolutam, & Christum compositum esse ex duabus naturis, unum aliquod tertium constituentibus. Itaque ex Conciliis, unio hypostatica est vera compositio, sed compositio hujus ad hoc, ut Durandus loquitur, quia totum aliquod & integrum, manens totum & integrum, unitur cum aliquo, quod ad ejus totalitatem trahitur, & verè sit illius; compositio secundum rationem subsistendi; compositio ratione numeri, seu ratione dualitatis naturarum, in una Verbi natura convenientium.

Item ex Conciliis, Christus est compositus ex duabus naturis, & quidem, ut loquitur Chalcedonense, in unam personam & unam subsistentiam concurrentibus. Concurrent autem in unam personam & unam subsistentiam, non quod constituent aliquod tertium, quod sit persona & subsistentia, sed quia per unionem, ut ait S. Thomas, natura humana inseritur personæ Verbi, cui naturaliter inest natura divina, atque ita eo ipso fit, ut duæ naturæ sint unius personæ, & una sit persona duarum naturarum.

Dices. Concilia docent Christum in duabus & ex duabus naturis subsistere. Ergo, &c. *Resp.* secundum Concilia & Patres, Christum subsistere ex duabus & in duabus naturis, non constituentibus aliquod tertium, sed convenientibus in una persona; ita ut persona quæ ante concursum naturarum unam tantum naturam habebat, post concursum habeat duas. Denique Christus est persona Verbi, duas naturas, divinam & humanam, habens; non haberet autem illas, nisi in unam Verbi personam concurrerent per unionem substantialem, & post concursum inconfusa & integræ manerent: unde dicitur ex duabus & in duabus naturis subsistere.

Obj. 2. Symbolum Athanasii, in quo dicitur: *Sicut anima rationalis & caro unus est homo: ita Deus & homo unus est Christus.* *Resp.* In eo similitudinem esse, quod sicut anima rationalis, & caro concurrunt in unum hominem, ita divinitas & humanitas concurrunt in unum Christum: at in eo dissimilitudinem esse, quod anima rationalis & caro in unum hominem concurrunt, constituendo aliquod tertium substantiale, quod est unus homo; divinitas verò & humanitas in unum Christum concurrunt, quia duæ illæ naturæ sunt unius & ejusdem personæ, quæ est Deus & homo: homo quidem propter humanitatem, sibi substantialiter unitam in tempore; Deus propter divinitatem, sibi à Patre communicatam in æternitate; atque ita ex divinitate & humanitate unus est Christus, quia unus & idem Deus est per divinitatem, & homo per humanitatem; ad quod non requiritur, ut aliquod tertium ex divinitate & humanitate constituatur, sed sufficit, quod humana natura per unionem hypostaticam sit illius personæ, cujus est natura divina per communicationem & identitatem cum ejus personalitate.

Obj. 3. Sanctum Dionysium in lib. de divinis nominibus, cap. 1. ubi ait: *Ex qua (humanitate) ineffabiliter compositus est simplex Jesus.* *Resp.* Sanctum Dionysium apertè contrarium esse adversariis nostris: nam si simplex est Jesus, quomodo compositus est ex humanitate constituyente aliquod tertium

cum divinitate? Cerrè talis compositio excludit essentialiter simplicitatem. Itaque Jesus & simplex est, & simul compositus ex humanitate, quia eatenus ex ea compositus est, quatenus post incarnationem non solum in divinitate, sed etiam in ea subsistit, cum ante incarnationem in sola divinitate subsisteret. Item Jesus & simplex est, & compositus ex humanitate, quia ex ea & divinitate compositus est, non ut ex partibus aliquod tertium constituentibus, sed ut ex duabus naturis, convenientibus in una Verbi persona.

Obj. 4. Sanctum Augustinum: sic enim 1. loquitur in epist. 2. ad Volusianum: *Persona hominis mixtura est anime, & corporis; persona autem Christi mixtura est Dei & hominis.* 2. Lib. 13. de Trinitate cap. 17. *Sic Deo conjungi potuit humana natura, ut ex duabus substantiis fieret una persona, ac per hoc jam ex tribus, scilicet Deo, anima, & carne.* 3. In Enchiridio cap. 38. *Utraque substantia, divina scilicet atque humana, Filius est unicus Dei Patris omnipotentis.*

Resp. Ad primum locum Augustini, patere responsionem ex dictis ad secundam objectionem. Ad secundum locum. *Resp.* Ex utraque substantia factam esse unam personam compositam in ratione subsistendi, & ratione numeri, seu dualitatis naturarum in ea convenientium: vel, si vis, ex utraque substantia factam esse unam personam, sed ex divinitate, ut constituyente, & ex humanitate, ut quasi modificante, dando esse hominis: sicut ex subjecto, & accidente fit unum album, ex subjecto quidem ut constituyente, & ex albedine ut modificante, & determinante ad tale esse accidentale. Ad tertium locum patebit responsio ex dicendis ad sequentem objectionem.

Obj. 5. Leonem Magnum in epistol. ad Julianum Coensem Episcopum, ita loquentem: *Cur autem inconveniens, aut impossibile videatur, ut Verbum, & caro, atque anima unus Jesus Christus, & unus Dei hominisque sit Filius, si caro & anima, quæ dissimilium naturarum sunt, unam faciunt etiam sine Verbi incarnatione personam, cum multo facilius sit, ut hanc unitatem sui atque hominis deitatis præstet potestas, quam ut eam in substantiis suis obtineat solius humanitatis infirmitas?*

Resp. Unum Dei & hominis Filium esse in bono sensu Verbum, & humanitatem; sed Verbum in recto, & humanitatem in obliquo: Christus enim est Verbum homo, & Verbum est homo humanitate: sic in bono sensu album, v. gr. est subjectum, & albedo, subjectum in recto, & albedo in obliquo: nam album est subjectum habens albedinem.

Itaque sicut corpus & anima, collectivè sumpta, sunt unus homo; ita Verbum & humanitas, collectivè sumpta, sunt unus Christus, sed alio & alio modo: nam corpus & anima, collectivè sumpta, sunt ambo in recto unus homo, quia homo est totum ex illis ut partibus suis constitutum, totum autem est in recto suæ partes collectivè sumptæ. At Verbum & humanitas, collectivè sumpta, non sunt ambo in recto unus Christus, quia Christus non est totum ex illis, ut partibus suis constitutum; sed totum, nempe Verbum, habens humanitatem; sicut subjectum, & accidens, collectivè sumpta, non sunt ambo in recto album v. gr. quia album non est totum constitutum ex illis, ut partibus suis, sed est totum nempe subjectum, puta Socrates, affectus albedine.

Quod autem hac nostra responsione satisfiat Leoni Magno, patet ex ejus scopo: solum enim intendit, adversus Eutychem probare divinitatem & humanitatem post incarnationem manere inconfusas simul & indivisas, & ex illis inconfusis simul & indivisis resultare Christum; sive resultet ex illis, ut totum constitutum ex eis, quod volunt adversarii, sive ut totum, ad cujus totalitatem trahitur aliquid, ut nos cum S. Thoma, & aliis antiquioribus Scholasticis volumus: nam post verba quæ nobis objiciuntur, sic statim concludit S. Leo: *Nec Verbum igitur in carnem, nec in Verbum caro mutata est: sed utrumque*